

μνονίους ἑώρων τούτου ἕνεκα βουλομένους περισῶσαι ἡμᾶς, ὅπως ὀλίγοι γενόμενοι, μηδὲν δυνάμεθα αὐτοὺς ὠφελεῖν· ἐξὴν γὰρ αὐτοῖς, εἰ τούτου γε δέοιντο, καὶ μηδένα λιπεῖν, ὀλίγον ἔτι χρόνον τῷ λιμῷ πιέσαντας. Οὐδὲ γε τῷ φρουρὸς μισθοῦσθαι ξυνήρσεσκέ μοι, ἐξὴν αὐτῶν²⁶⁸ τῶν πολιτῶν τοσούτους προσλαμβάνειν, ἕως ῥαδίως οἱ ἄρχοντες ἐμέλλομεν²⁶⁹ τῶν ἀρχυμένων κρατήσιν. Ἐπεὶ γε μὴν πολλοὺς ἑώρων ἐν τῇ πόλει τῇ ἀρχῇ τῇδε²⁷⁰ δυσμενεῖς, πολλοὺς δὲ φυγάδας γενομένους, οὐκ ἂν ἐδόκει μοι οὔτε Θρασύβουλον, οὔτε Ἄνυτον, οὔτε Ἀλκιβιάδην φυγαδεύειν· ἥδειν γὰρ ὅτι οὗτω γε τὸ ἀντίπαλον²⁷¹ ἰσχυρὸν ἔσοιτο, εἰ τῷ μὲν πλήθει ἡγεμόνες²⁷² ἱκανοὶ προσγενήσονται, τοῖς δὲ ἡγεῖσθαι βουλομένοις ξυμμάχοι πολλοὶ φανήσονται. Ὁ ταῦτ' οὖν νομισθεῶν ἐν τῷ φανερῷ, πότερα εὐμενὴς ἂν δικαίως, ἢ προδότης νομίζοιτο; Οὐχ οἱ ἐχθροὺς, ὧ Κριτία, κωλύοντες πολλοὺς ποιεῖσθαι, οὐδὲ οἱ ξυμμάχους πλείους διδάσκοντες κτᾶσθαι, οὗτοι τοὺς πολεμίους ἰσχυροὺς ποιοῦσιν· ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οἱ ἀδίκως τε χρήματα ἀφαιρούμενοι, καὶ τοὺς οὐδὲν ἀδικούντας ἀποκτείνοντες, οὗτοί εἰσιν οἱ καὶ πολλοὺς τοὺς ἐναντίους ποιοῦντες, καὶ προδιδόντες οὐ μόνον τοὺς φίλους, ἀλλὰ καὶ ἑαυτοὺς, δι' αἰσχροκέρδειαν. Εἰ δὲ μὴ ἄλλως γνωστὸν, ὅτι ἀληθῆ λέγω, ὥδε ἐπισκέψασθε· Πόττερον οἴεσθε, Θρασύβουλον²⁷³, καὶ Ἄνυτον²⁷⁴, καὶ τοὺς ἄλλους φυγάδας, ἃ ἐγὼ λέγω, μᾶλλον ἂν ἐνθάδε βούλεσθαι γίνεσθαι²⁷⁵, ἢ ἃ οὗτοι πράττουσιν; Ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι, νῦν μὲν αὐτοὺς²⁷⁶ νομίζειν, ξυμμάχων πάντα²⁷⁷ μεστὰ εἶναι· εἰ δὲ τὸ κράτιστον τῆς πόλεως²⁷⁸ προσφιλῶς ἡμῖν εἶχε²⁷⁹, χαλεπὸν ἂν ἡγεῖσθαι²⁸⁰ εἶναι καὶ τὸ ἐπιβιβάνειν ποι τῆς χώρας. Ἄ δ' αὖ εἶπεν, ὥς ἐγὼ εἰμι οἷος²⁸¹ ἄετιποτε μεταβάλλεσθαι, κατανοήσατε καὶ ταῦτα. Τὴν μὲν γὰρ τῶν τετρακκοσίων πολιτείαν καὶ αὐτὸς δῆπου ὁ δῆμος ἐψηφίσατο, διδασκόμενος, ὥς οἱ Λακεδαιμόνιοι πάσῃ πολιτείᾳ μᾶλλον ἂν ἢ δημοκρατίᾳ πιεσύνειαν²⁸². Ἐπεὶ δὲ γε ἐκεῖνοι μὲν οὐδὲν ἀνέσχεον²⁸³, οἱ δὲ ἀμφὶ Ἀριστοτέλην καὶ Μελάνθιον καὶ Ἀρίσταρχον²⁸⁴, στρατηγούμενους, φανεροὶ ἐγένοντο ἐπὶ τῷ χώματι ἔρυμα ταυρίζοντες²⁸⁵, ἐς δ' ἐβούλοντο τοὺς πολεμίους δεξάμενοι ὑφ' αὐτοῖς καὶ τοῖς ἐτέροις²⁸⁶ τὴν πόλιν ποιήσασθαι· εἰ ταῦτ' αἰσθανόμενος ἐγὼ διεκώλυσα, τοῦτ' ἔστι προδότην εἶναι²⁸⁷ τῶν φίλων; Ἀποκαλεῖ δὲ κόθορνόν²⁸⁸ με, ὥς ἀμφοτέροις²⁸⁸ πειρώμενον ἀρμόττειν. Ὅστις δὲ μηδέτεροις ἀρέσκει, τοῦτον, ὧ πρὸς τῶν Θεῶν, τί ποτε καὶ καλέσει χορή; Σὺ

268) Ἐξ αὐτῶν. 269) Τοσούτους. . . ἕως ἐμέλλομεν, δηλ. τόσους, ὅσοι ἐχρειάζοντο ἂν ἐμέλλομεν, ἢ διὰ τὴν δυνάμειν. 270) Τῶν λ'. 271) Περιληπτ. ἀντὶ τοῦ ἀντίπαλοι.

272) Ἀρχηγοὶ εἰς ἐπανάστασιν. 273) Ὁ στρατηγὸς ὅστις ἡλευθέρωσε μετὰ ταῦτα τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τοῦ λ'. 274) Ὁ καταγορησάς τὸν Σωκράτην ἐπ' ἀθείᾳ. 275) Τοὺς φ. βούλεσθαι γίνεσθαι ἢ κτλ. — τι οἱ φ. θέλουν νὰ γίνωνται ἕνα. 276) Τοὺς φυγάδας.

277) Ὅλη ἡ πόλις· διότι οἱ λ'. δυσηρέστουν τοὺς πολίτας. 278) Δηλ. οἱ κράτιστοι τῶν π. 279) Διέκειτο πρὸς ἡμᾶς. 280) Οἶμαι αὐτοὺς (τοὺς φ.) ἡγεῖσθαι ἂν χαλεπὸν εἶναι.

281) ἱκανός. 282) Ἦθελον ἔχει ἐπὶ σπασίαν. Οἱ Ἀθηναῖοι, νικηθέντες τότε ἀπὸ τοῦ λ. καὶ ἔχοντες ἀνάγκην εἰρήνης μετέβαλιν τὴν πολιτείαν των, ὅπως ἦν ἀρεστὴν εἰς ἐκείνους.

283) Οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲν ἐνέδοσαν, ἀλλ' ἐξηκολούθουν πολεμοῦντας. 284) Τρεῖς Ἀθηνα. στρατηγοὶ ἐκ τῶν 400. Ὁ πρῶτος ἦτον ἐκ τῶν λ'. 285) Ἐπὶ τοῦ προχώματός· τὸ ὅποιον περικτεχίζε τὰς Ἀθήνας, ἥγειρον ἰδιαιτέρον ἐγύρωμα διὰ τὴν δεξιότητα τοῦ ἐχθροῦ.

286) Τοῖς ἐτέροις ἐκ τῶν 400. 287) Ὅτι ἤματι. 288) Καὶ εἰς τὰς δύο φατρίας.